

Затверджено:

ТВО керівника ЗЗСО

Гайдучик В. С.

АСИСТЕНТ ВЧИТЕЛЯ

ПОСАДОВІ ОBOB'ЯЗКИ

Забезпечує соціально-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами: разом із вчителем класу виконує навчальні, виховні, соціально-адаптаційні заходи, запроваджуючи ефективні форми їх проведення, допомагає дитині у виконанні навчальних завдань, залучає учня до різних видів навчальної діяльності; у складі групи фахівців приймає участь у розробленні та виконанні індивідуальної програми розвитку дитини.

Здійснює функції:

- організаційну:

допомагає в організації навчально-виховного процесу в класі з інклюзивним навчанням; надає допомогу учням з особливими освітніми потребами в організації робочого місця; проводить спостереження за дитиною з метою вивчення її індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів та потреб; допомагає концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю учня; співпрацює з фахівцями, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами та приймають участь у розробленні індивідуальної програми розвитку. Забезпечує разом з іншими працівниками здорові та безпечні умови навчання, виховання та праці. Веде встановлену педагогічну документацію.

Під час дистанційного навчання. Веде встановлену документацію асистента, але не створює самостійно ІПР, організовує спільно з вчителем інклюзивне середовище класу (класний менеджмент), а в умовах дистанційної освіти організовує

спільно з учителем он-лайн навчання (уроки, виховні бесіди, тощо), також допомагає організаційно в проведенні он-лайн корекційно-розвиткових занять (може знаходити ігри на платформах, мультфільми корисні для дітей), тощо; здійснює спостереження за дитиною в різних моментах шкільного життя (на уроці, під час спілкування з однолітками на перерві, в ігрових моментах), при дистанційному складає розклад занять дитини, здійснює навігацію (нагадування дзвінком, чи листом у вайбер, на електронку батькам), контролює вихід дитини спільно з батьками в прямий ефір, допомагає концентрувати увагу дитини, завчасно попереджає які матеріали необхідно приготувати батькам дитини на наступний тиждень для уроків і занять (попередньо узгоджує з логопедом, психологом і іншими фахівцями команди психолого-педагогічного супроводу КППС), контролює безпечний час проведення дитини за монітором згідно з санітарно-гігієнічними нормами та особливостями дитини (потребами, можливостями), приймає активну участь у розробці ІПР, засіданнях КППС, може ініціювати засідання команди супроводу (навіть он-лайн), однак не організовує його. Також не замінює функції вчителя: не дає самостійно завдання до уроку, не оцінює повністю самостійно, не звільняє від уроків, але перебуває в педагогічному партнерстві з усіма педагогами та батьками.

- навчально-розвиткову:

співпрацюючи з вчителем класу, надає освітні послуги, спрямовані на задоволення освітніх потреб учнів; здійснює соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію учнів. Сприяє розвитку дітей з особливими освітніми потребами, поліпшенню їхнього психоемоційного стану. Стимулює розвиток соціальної активності дітей, сприяє виявленню та розкриттю їхніх здібностей, талантів, обдарувань шляхом їх участі у науковій, технічній, художній творчості. Створює навчально-виховні ситуації, обстановку оптимізму та впевненості у своїх силах і майбутньому.

Під час дистанційного навчання. Здійснює у процесі підготовки до уроків разом з учителем адаптації та модифікації, відповідає за розробку індивідуальних завдань і роздаткових матеріалів для дітей із ООП (при дистанційному навчанні - так само

(контролює об'єм матеріалу, час на виконання, навіть яскравість екрану, силу звуку, тощо індивідуально для кожної дитини)), здійснює он-лайн бесіди в ЗУМІ наприклад з усіма учнями класу щодо толерантності, безпеки при карантинних заходах, повагу до батьків у складний період, розуміння та виконавську дисципліну, дотримання встановленого режиму дня, важливість особистих переживань, тощо...також може нагадувати батькам про закріплення завдань фахівців на корекційно-розвиткових заняттях, надавати їм допомогу в цьому, але не виконувати завдання замість дитини та не пропонувати завдання замість логопеда, психолога, реабілітолога; повинен створювати ситуації успіху, оптимізму, впевненості в силах дитини, заохочувати. Якщо асистент вчителя помічає при дистанційному контакті психотравмуючі сімейні ситуації (нервозність батьків, невиконання з дітьми жодних завдань, надмірна вимогливість до дитини, або надмірна опіка, тощо) - повинен повідомити про це шкільного психолога та дирекцію школи.

- діагностичну:

разом із групою фахівців, які розробляють індивідуальну програму розвитку, вивчає особливості діяльності і розвитку дітей з особливими освітніми потребами, оцінює навчальні досягнення учня; оцінює виконання індивідуальної програми розвитку, вивчає та аналізує динаміку розвитку учня.

Під час дистанційного навчання. Полягає виключно в порівнянні прогнозів передбачених в ІПР і реального ходу розвитку освітнього маршруту дитини. В порівнянні здобутків дитини за певний період часу, стану сформованості окремих функцій дитини в динаміці (напр. рухової, слухової, пізнавальної, сенсорної, комунікативної, тощо). Для порівняння навчальних досягнень асистент за погодженням з вчителем може розробляти коротке індивідуальне тестування та анкетування. Діагностування новоутворень, або навпаки факту деградації (розпаду) окремих навичок, чи функцій, а також коли освітній процес не залишає у розвитку дитини жодних змін, відбувається шляхом ведення індивідуального портфоліо. Можна розробляти Електронне портфоліо (Е-портфоліо дитини) за окремою технологією.

- прогностичну:

на основі вивчення актуального та потенційного розвитку дитини приймає участь у розробленні індивідуальної програми розвитку.

Під час дистанційного навчання. Здійснює прогноз відповідно до стану сформованості функцій дитини та її компетенцій порівняно із фіксованими прогнозами в ІПР. Використовує для цього технологію "SMART-цілей". Спільно з учителем і іншими фахівцями КППС прогнозує кількість навантаження, зростання в нових знаннях і навичках на тиждень, місяць, квартал, півріччя, рік. Контролює відповідно до цього дозованість навантажень. При цьому не змінює самостійно освітню траєкторію дитини без погодження з колегами (у т ч працівниками ІРЦ) та батьками. За потреби вносить пропозиції щодо часткового відвідування уроків, невідвідування окремих уроків, та щодо комбінованих форм навчання (індивідуальна, а також позашкільна (окремі гуртки), мистецька (якщо дитина обдарована) освіта), але не може скеровувати батьків до вузьких фахівців і на інноваційні процедури (Томатіс-терапія, дельфінотерапія), тощо.) Працює спільно із фахівцями над розробкою для дитини, за потреби, індивідуального плану розвитку.

- консультативну:

постійно спілкується з батьками, надаючи їм необхідну консультативну допомогу; інформує вчителя класу та батьків про досягнення учня.

Дотримується педагогічної етики, поважає гідність особистості дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства.

Постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру.

Під час дистанційного навчання. Функція полягає не в консультуванні батьків щодо корекційно-розвиткової складової, а виключно щодо покращення навчального процесу та умов виховання дитини в сім'ї. Це радше не консультування, а відгуки про емоційні реакції, настрої та поведінку дитини під час тих чи інших шкільних моментів. Розповіді про успіхи дитини, про її поступ у навчальній діяльності, покращення окремих функцій, які асистент вчителя може помічати виключно методом спостереження (напр.: краще запам'ятовування, посидючість, реакція,

емоційна забарвленість мовлення), однак не в результаті спеціальних експериментальних досліджень щодо вищих психічних функцій, мовлення, координації, які обстежують за відповідними методиками фахівці (психолог, логопед, реабілітолог). Бесіди з батьками про прояви особливих потреб, або про те які освітні потреби вже реалізовані та не мають місця в навчанні дитини (напр. постійна присутність асистента вчителя біля дитини на уроці, або необхідність водити рукою дитини при письмі, контролювати записи в щоденник...) і навпаки, при погіршенні стану дитини, а також при ситуації "без змін" можна підняти питання про необхідність ще додатково асистента дитини (на повний супровід, чи частковий), оскільки асистент вчителя педагог, а не соціальний працівник і догляд за дитиною та допомога в соціально-побутовому орієнтуванні не входить в сферу компетенції асистента вчителя згідно з чинним законодавством.

ПОВИНЕН ЗНАТИ

Основи законодавства України про освіту, соціальний захист; міжнародні документи про права людини й дитини; державні стандарти освіти; нормативні документи з питань навчання та виховання; сучасні досягнення науки і практики у галузі педагогіки; психолого-педагогічні дисципліни; особливості розвитку дітей з особливими освітніми потребами різного віку; ефективні методи, форми та прийоми роботи з дітьми, застосовуючи індивідуальний та диференційований підхід; рівні адаптації навчального та фізичного навантаження; методи використання сучасних технічних засобів та обладнання; основи роботи з громадськістю та сім'єю; етичні норми і правила організації навчання та виховання дітей; норми та правила ведення педагогічної документації.

ПОВИНЕН ВМІТИ

Застосовувати професійні знання в практичній діяльності, здійснювати

педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання; разом із іншими фахівцями складати та реалізовувати індивідуальну програму розвитку дитини; вести спостереження динаміку розвитку учня; налагоджувати міжособистісні стосунки між всіма суб'єктами навчально-виховної діяльності; займатись посередницькою діяльністю в сфері виховання та соціальної допомоги.

ПОВИНЕН МАТИ

Розвинені комунікативні та організаційні здібності, здатність співчувати, співпереживати; ціннісні орієнтації, спрямовані на розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, на творчу педагогічну діяльність; навички вирішення конфліктних ситуацій.